

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Zuzana Folvarčíková

Prvky dramatickej výchovy na hodinách anglického jazyka (úroveň B1-B2)

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Bratislava
2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr. Zuzana Folvarčíková

Kontakt na autora: Gymnázium Grösslingová 18, 81109 Bratislava,
riaditelstvo@gamca.sk

Názov OPS/OSO: Prvky dramatickej výchovy na hodinách anglického jazyka (úroveň B1-B2)

Rok vytvorenia OPS/OSO: 2014

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Zuzana Duchoňová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

Dramatická výchova, tvorivosť, hra v role, komunikačná kompetencia, socializácia, skupinová práca

Anotácia

Práca sa zaoberá využívaním dramatických aktivít na hodinách anglického jazyka. Je určená učiteľom cudzích jazykov stredných škôl. Jej cieľom je zatraktívniť hodiny anglického jazyka. V praktickej časti opisuje konkrétne hry a aktivity, ktorých hlavnou úlohou je rozvíjať komunikačné schopnosti, tvorivosť, kooperáciu a logiku žiakov.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Tvorivá dramatika ako vyučovacie médium	1109/2013 - KV
Tvorivá dramatika v edukačnom procese	272/2010 - KV
Tvorivé techniky vo výučbe anglického jazyka	573/2011 - KV
Zaradenie drámy do vyučovania anglického jazyka na základných a stredných školách	1324/2013 - KV

OBSAH

ÚVOD	5
1 DRAMATICKÁ VÝCHOVA	7
1.1 Vymedzenie pojmu	7
2 METÓDY DRAMATICKEJ VÝCHOVY	8
2.1 Improvizácia	8
2.2 Hra v role	8
2.2.1 Kľúčové kompetencie rozvíjané pri rolových hrách	8
3 FORMA PRÁCE PRI ORGANIZOVANÍ DRAMATICKÝCH AKTIVÍT	9
3.1 Skupinové vyučovanie	9
3.1.1 Využitie skupinového vyučovania pre dosiahnutie kľúčových kompetencií ...	9
3.1.2 Výhody skupinovej práce	10
4 OSOBNOSŤ UCITEĽA A ŽIAKA	11
4.1 Charakter práce učiteľa	11
4.2 Charakter práce žiaka	11
5 DRAMATICKÉ HRY	12
5.1 Všeobecná definícia hry	12
5.2 Dramatická hra	12
6 PROJEKTY VYUČOVACÍCH HODÍN	13
6.1 Job Interview	13
6.2 Romeo and Juliet	18
6.3 Stereotypes and Prejudices	21
6.4 Problems and Worries	24
6.5 TV Quiz Show	26
ZÁVER	32
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV	33

ÚVOD

Dvadsiate prvé storočie prináša nielen výraznú modernizáciu vyučovacieho procesu, ale i čoraz častejšiu a väčšiu pasivitu zo strany žiakov, ktorá je úzko spätá s nedostatkom tvorivosti a nízkou úrovňou ich komunikačných zručností.

Hlavným cieľom mojej OPS je preto zatriktívnenie bežnej vyučovacej hodiny anglického jazyka formou dramatických hier a aktivít zameraných nielen na získavanie nových vedomostí a zručností, ale i rozvoj tvorivosti a komunikačných kompetencií. K čiastkovým cieľom patrí zlepšenie školskej klímy a utváranie dobrých vzťahov medzi učiteľom a žiakom.

Východiská pri písaní OPS tvorí citovaná literatúra, ale i moje vlastné skúsenosti získané počas vyučovacích hodín. Cieľovou skupinou sú žiaci s úrovňou anglického jazyka B1 a B2.

Túto tému som si vybrala, pretože som počas svojej pedagogickej praxe zistila, že žiaci sa na tomto type hodín naučia viac ako počas klasickej hodiny a práce s učebnicou. Poznatky si tiež pamätajú dlhšie a neskôr si ich dokážu ľahšie vyvolať.

OPS pozostáva z dramatických hier a aktivít, ktoré boli prezentované vo všetkých ročníkoch 4-ročného gymnázia počas výučby anglického jazyka.

Práca je rozdelená na kapitoly a podkapitoly. Prvé kapitoly tvoria teoretický rámec, posledná má aplikačný charakter.

Teoretická časť pozostáva z piatich celkov. Prvý z nich sa venuje teoretickému vymedzeniu dramatickej výchovy a jej predmetu. Druhý celok sa zaoberá metódami dramatickej výchovy, najmä hrou v role a kľúčovými kompetenciami, ktoré sa v rámci nej rozvíjajú. Tretí celok opisuje skupinové vyučovanie a prínos práce v skupine, opäť najmä z hľadiska rozvíjania kľúčových kompetencií. Štvrtá časť opisuje charakter práce učiteľa i žiaka počas dramatických aktivít a piata sa zaoberá delením dramatických hier.

V praktickej časti prezentujem konkrétne dramatické hry a aktivity odskúšané na hodinách anglického jazyka.

Tie sú rozdelené na motivačnú, expozičnú, fixačnú a aplikačnú časť. Pri každej dramatickej aktivite uvádzam jej pravidlá a postup pri realizácii, predpokladanú časovú dotáciu, úlohu učiteľa, i vlastné postrehy z praxe. Za každou z nich nasledujú i užitočné výrazy zo slovnej zásoby a gramatické štruktúry, ktoré sa v rámci aktivity môžu precvičiť či zopakovať. Učiteľ má možnosť zadať žiakom aj domácu úlohu zameranú na aplikáciu zručností získaných na hodine. Zároveň sú pri takmer všetkých aktivitách uvedené aj pomôcky a materiál v podobe rôznych kartičiek, obrázkov a textov, ktoré uľahčujú aplikáciu týchto aktivít na hodinách. V závere hodnotím ktoré kompetencie sa v rámci aktivity rozvíjali.

Učiteľom tak poskytujem návod, ktorého sa môžu pri realizácii jednotlivých hier a aktivít držať.

K získaniu týchto údajov ma priviedli vlastné skúsenosti získané po často viacnásobnom vyskúšaní prezentovaných aktivít v rôznych ročníkoch i skupinách.

Zdroje z ktorých som čerpala sú uvedené v zozname použitej literatúry.

1 DRAMATICKÁ VÝCHOVA

1.1 Vymedzenie pojmu

Dramatická výchova je systém riadeného, umeleckého a sociálneho učenia detí alebo dospelých, založený na využití základných postupov drámy a divadla, so zreteľom na kreatívno-umelecké a pedagogické požiadavky a bio-psycho-sociálne podmienky. (Valenta, 2008, s.40)

Podľa Milana Valentu je predmetom dramatickej výchovy činnosť vychádzajúca z obsahu dramatického umenia a využívajúca jeho prostriedky, napríklad improvizáciu, interpretáciu, vstupovanie do rol či simuláciu. Zjednodušene sa dá povedať, že dramatická výchova využíva pôvodne dramatické prostriedky k dosiahnutiu psychologických a pedagogických cieľov. (Valenta, 2011, s.13)

Dramatická výchova teda vychádza z dramatickej činnosti, ktorá je založená na medziludských vzťahoch. Základnou jednotkou je situácia ako vzájomný vzťah dvoch a viac prvkov. Táto situácia si priamo vynucuje reakciu, od ktorej sa potom odvíja ďalšie dianie.

Charakteristickým znakom dramatických činností je fikcia. Dramatická činnosť je totiž jednanie v role, kedy sa hráč stáva niekým alebo niečím novým. Jej princípom je prevlek, či už skutočný alebo pomyselný, daný len spôsobom jednania a reakciou na jednanie druhých. (Machková, 2012, s.8)

2 METÓDY DRAMATICKEJ VÝCHOVY

2.1 Improvizácia

Improvizácia je jedným z kľúčových pojmov dramatickej výchovy. Tento výraz sa používa v mnohých rovinách a podobách. Okrem všeobecného vymedzenia hra bez prípravy sa takto označujú určité typy hrania (improvizácie hromadné, simultánne) alebo určité presne definované typy aktivít a ich spôsoby zadania (improvizácie podľa zadaných slov či podľa začiatočných a konečných viet). (Machková, 2012, s. 55)

Improvizácia sprevádza hru v role v rôznej miere. Môže ísť o úplnú improvizáciu, keď hráč koná za seba či postavu v určitých podmienkach úplne nepripravený, cez čiastočne pripravené improvizácie až po prepracované krátke dramatické tvary – etudy, v ktorých je improvizácia stále prítomná, ale je obmedzená predchádzajúcou tvorbou etudy a prípravou hráčov na prezentáciu. Improvizácia môže byť rozdielna aj v počte hráčov – od individuálnych až po skupinové či hromadné. (Marušák a kol., 2008, s.13)

2.2 Hra v role

V rolovej hre nie je skutočnosť rekonštruovaná, ale skôr modelovo nanovo konštruovaná, a teda hra sa hrá odtrhnutá od reality vo vlastnom svete, ktorý môže byť nápadito vytváraný a pretváraný, ale ktorý nemá žiadne následky mimo hry. Hráč v role môže v hracom priestore bez sankcií konať na skúšku a skúšať si spôsoby správania. (Freudenreich a kol. 1980, s.12)

2.2.1 Kľúčové kompetencie rozvíjané pri rolových hrách

Kľúčové kompetencie predstavujú súbor vedomostí, schopností, postojov a hodnôt, ktoré sú dôležité pre osobný rozvoj jedinca, jeho aktívneho zapojenia do spoločnosti, budúceho uplatnenia v pracovnom i mimopracovnom živote, ako i pre jeho ďalšie vzdelávanie. (Sitná, 2009, s.80)

V rámci hrania rol sa rozvíjajú tieto kľúčové kompetencie:

1. Kompetencia k pracovnému uplatneniu, ktorá znamená praktickú aplikáciu teoretických znalostí a schopností, overenie ich využiteľnosti v bežnom živote, posúdenie a precvičenie vlastných praktických schopností ako aj využitie a prepojenie znalostí a skúseností získaných v príbuzných vzdelávacích oblastiach.
2. Komunikačná kompetencia a teda precvičenie verbálnej i neverbálnej komunikácie.
3. Sociálna a personálna kompetencia, teda účinná spolupráca v skupine, prijatie a zároveň stotožnenie sa so zadanou rolou, schopnosť vcítiť sa a prehrať rôzne roly s pochopením súvislostí.
4. Kompetencia k riešeniu problému (tam kde žiaci pripravujú vlastné scenáre), vysvetľujúca sa ako pochopenie a rozpoznanie problémovej situácie, zvažovanie príčin a následkov konkrétnej situácie, naplánovanie spôsobu riešenia situácie ako aj schopnosť obhajovať svoje rozhodnutia.
5. Občianska kompetencia znamenajúca rešpekt k názorom druhých ľudí, schopnosť vcítiť sa do ich situácie a úctu k vnútorným hodnotám druhých. (Sitná, 2009, s.80)

3 FORMA PRÁCE PRI ORGANIZOVANÍ DRAMATICKÝCH AKTIVÍT

3.1 Skupinové vyučovanie

Podstata skupinového vyučovania spočíva v tom, že žiaci v triede na vyučovaní pracujú v malých skupinkách – riešia úlohy, osvojujú si vedomosti a vykonávajú rôzne praktické činnosti v atmosfére rovnoprávnosti a spolupráce. Hodnotenie žiaka závisí od výkonu skupiny, ktorej je členom. (Turek, 2004, s.62)

Cieľom skupinových aktivít v škole je pomôcť žiakom rozvíjať schopnosť pozerat' sa na problém očami druhých, brať do úvahy iné názory, rozlišovať problémy, ktoré môžeme vyriešiť samostatne a tie ktoré vyžadujú spoluprácu, schopnosť modifikovať stanovené pravidlá formou diskusie a dosiahnutím konsenzu a konať tak, aby bol dosiahnutý spoločný cieľ. Prostredníctvom tohto typu vyučovania sa učia žiaci spolupracovať, komunikovať a vzájomne sa hodnotiť. Efekt kooperatívneho vyučovania skúmal napr. Slavin, ktorý zistil, že kooperatívne vyučovanie má oproti súťaživému a individualizovanému vyučovaniu pozitívny efekt vo vyššej motivácii dosiahnuť vysoký učebný výkon (Smolkova.szm.com, 2014).

Počet členov skupiny môže byť v rozmedzí 2 – 6, pričom optimálny počet sú 4 – 5 žiaci. Zoskupovanie žiakov do skupín možno realizovať náhodne, spontánne, alebo usmerňovane. (Turek, 2004, s.63)

3.1.1 Využitie skupinového vyučovania pre dosiahnutie kľúčových kompetencií

Skupinové formy práce sa zameriavajú najmä na:

A. Osobnosť žiaka- najmä v oblasti individuálnych znalostí, schopností a postojov a tiež v oblasti morálnej. Budujú pozitívny vzťah k učeniu a vzdelávaniu, podporujú prijímanie zodpovednosti za vlastný prínos vo výučbe a zodpovedný postoj k svojej profesijnej budúcnosti.

B. Vzájomnú spoluprácu- formou sociálnej interakcie pri práci v skupine si členovia skupín vzájomne poskytujú informácie, ktoré spoločne posudzujú, vyhodnocujú, aplikujú a riešia problémy, podieľajú sa na realizácii spoločných pracovných a iných činností.

Komunikačné schopnosti sa touto formou práce významne rozvíjajú, pričom ide hlavne o schopnosti v oblasti verbálnej komunikácie. Rozvíja sa napríklad schopnosť zrozumiteľne a súvisle formulovať svoje myšlienky, aktívne sa zúčastňovať diskusií, počúvať, klásť otázky, obhajovať svoje názory, argumentovať, protiargumentovať, reflektovať názor druhého, zhrnúť závery či vyjadrovať sa k podstate veci.

Sociálne vzťahy, ktoré vedú k budovaniu kvalitnej sociálnej skupiny (triedy) prispievajú k vytváraniu dobrých medziľudských vzťahov a k predchádzaniu osobným konfliktom, učia žiakov adekvátne reagovať na hodnotenie svojho vystupovania a prijímať rady a kritiku, umožňujú im nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým, podporujú budovanie pozitívnej tvorivej pracovnej atmosféry a priateľských vzťahov ako medzi žiakmi navzájom, tak i medzi žiakmi a učiteľom. Takáto atmosféra posilňuje

proces učenia sa, zlepšuje jeho výsledky a zvyšuje tak sebavedomie a ďalšiu motiváciu všetkých zúčastnených. (Sitná, 2009, s.50)

Dramatická výchova stavia na zodpovednosti žiakov za riešenie problému a na jeho otvorenosti, uplatňuje sa tu teda ústretovosť voči rôznym postojom a možnostiam riešenia problému alebo situácie. Jednou z hlavných hodnôt je preto osvojovanie si tolerantných postojov a rešpektu k inakosti. (Machková, 2012, s.8)

3.1.2 Výhody skupinovej práce

Skupinová práca je veľmi obľúbenou formou práce v súčasnom vyučovaní. Jej obľúbenosť je dôsledkom faktu, že človek je tvor spoločenský, ktorý potrebuje nadväzovať kontakty s inými ľuďmi a kooperovať s nimi. Skupinová práca umožňuje, okrem iného, napr. precvičovanie slovnej zásoby, kooperácie a vodcovských zručností (Gjar-po.sk, 2013).

V knihe *Moderní vyučování* Petty uvádza, že nesmelí žiaci ktorí by sami pred triedou nevystúpili sa nechajú ľahšie primäť k aktivite v skupine. Skupinová práca vedie žiakov k utriedovaniu novej látky a tomu, aby za učenie prijímali zodpovednosť. Žiaci majú možnosť precvičovať si tvorivosť, hodnotenie či schopnosť syntézy a analýzy. Učia sa tiež schopnosti pracovať a komunikovať s inými. Práca v skupinách dáva žiakom vítanú príležitosť vzájomne sa spoznať. Tiež sa vďaka nej môže vytvoriť skupinová lojalita, ktorá ich môže silne motivovať. (Petty, 2008, s. 78)

4 OSOBNOSŤ UCITEĽA A ŽIAKA

4.1 Charakter práce učiteľa

Učiteľ je v tejto metóde iniciátorom, sprievodcom, radcom, avšak nie poskytovateľom vedenia alebo sudcom jeho osvojenia. Základným štýlom vyučovania je teda štýl demokratický, vedúci k vytvoreniu povzbudivej, tolerantnej atmosféry v triede. S tým súvisí používanie popisného jazyka namiesto jazyka hodnotiaceho. (Machková, 2012, s.9)

Počas dramatických aktivít učiteľ zvyčajne počuje množstvo gramatických chýb. Väčšina odborníkov z oblasti metodológie neodporúča prerušenie úspešnej dramatickej aktivity iba kvôli oprave angličtiny. Pomáha však, ak si učiteľ zapamätá chyby, na ktoré chce upozorniť po ukončení aktivity. Výhodou čakania je, že učiteľ nemusí menovite osloviť študenta, ktorý chybu urobil, chrániac ho týmto spôsobom od pocitu zahanbenia. (Wilson, 2008, s.9)

4.2 Charakter práce žiaka

V dramatickej výchove sa uplatňuje iniciatíva i spolupráca žiakov na vymedzení témy a zhromažďovaní informácií, literatúry a pomôcok. Namiesto súťaživosti funguje kooperácia v skupine. (Machková, 2012, s.8)

Charakter výučby formou aktívnej práce v skupinách a jej priebeh teda žiakom vyhovuje, je pre nich zaujímavý, pestrý a podnetný. Napriek tomu, že pracujú v skupinách, je ich osobný prínos dobre viditeľný. Výsledky práce skupiny sú totiž závislé na každom členovi a jeho individuálnych schopnostiach, znalostiach a skúsenostiach. Žiaci, ktorí si zvyknú pracovať systematicky, cítia svoju zodpovednosť za výsledky skupiny. (Sitná, 2009, s.51)

Dramatika tiež dovoľuje prejaviť schopnosti, ktoré sa v bežnej výučbe neprejavujú, preto sa budujú úplne nové vzťahy medzi študentmi či medzi študentmi a učiteľom. (Machková, 2012, s.9)

5 DRAMATICKÉ HRY

5.1 Všeobecná definícia hry

Hra je formou činnosti, ktorá sa líši od práce a učenia. Človek sa ňou zaoberá po celý život, osobitné postavenie má však v detstve ako hlavná forma činnosti. Hru môžeme vo všeobecnosti charakterizovať ako súbor seberealizačných aktivít jednotlivcov alebo skupín, ktoré sú viazané danými a dohodnutými pravidlami a ktorých primárnym cieľom nie je materiálny záujem či úžitok.

Má tiež množstvo aspektov, napríklad poznávací, precvičovací, emocionálny, pohybový, motivačný, tvorivý, fantazijný, sociálny, rekreačný či diagnostický. (Vališová, Kasiková, 2011, s.209)

5.2 Dramatická hra

Špecifickým typom hry je hra dramatická.

Dramatické hry triedime podľa Machkovej do nasledujúcich skupín:

1. hry na rozohriatie, uvoľnenie, sústredenie:

a) hry na rozohriatie fyzickou námahou, živým pohybom, ktoré dovoľujú krik, chytanie, zrážky

b) hry na psychofyzické uvoľnenie – pokojové, v ľahu, v sede alebo s miernym pohybom, ktorých ťažisko je v pokojovom uvedomovaní si vlastného psychofyzického aparátu a jeho fungovania

c) hry na sústredenie pozornosti na predmety, javy a pochody existujúce mimo hráčov v okolitom svete

2. objavovanie seba a okolitého sveta:

-cvičenia v zmyslovom vnímaní, v pokojovej polohe, simulácia predstavivosti pomocou predmetov

3. pohyb a pantomíma:

východiskom sú osoby hráčov, objavovanie samého seba, stávanie sa niekým iným, rytmické cvičenia, motivácie pohybu, hra s imaginárnym predmetom, pantomíma

4. kontakt, mimojazyková komunikácia a skupinové čítanie:

-neverbálne dialógy, prekonanie hanblivosti z príliš dôverného poznania druhého človeka, cvičenia rovnováhy a dôvery, cvičenia so súhrou väčšieho počtu hráčov, cvičenia skupinovej citlivosti;

5. plynulosť reči a slovná komunikácia:

-zameriavajú sa na správnu výslovnosť, javiskovú reč – vníma sa predovšetkým technika dychu, hlasu, dynamiky, modulácia reči, artikulácia hlások a ortoepia

6. tvorivosť:

-slovné asociácie, hry so slovami, básnenie

7. charakterizácie:

-patria sem spoločenské hry kde sa účastníci snažia o vcítenie sa do druhých a o pestovanie schopnosti jedinca intuitívne odhadovať vnútorné pochody iných ľudí

8. improvizácie s námetom, dejom:

-námety a etudy rozdelíme na 3 skupiny:

a) hromadné improvizácie bez dramatického konfliktu a súvislého deja

- b) námety etúd pre dvojice, trojice a malé skupiny
c) predlohy dramatizácií – ide o voľnú akčnú improvizáciu podľa literárnej predlohy (Machková, 1998, s.56)

6 PROJEKTY VYUČOVACÍCH HODÍN

6.1 JOB INTERVIEW

Predpokladaná časová dotácia: 2 vyučovacie hodiny

Úroveň žiakov: B2

Forma práce: individuálna, skupinová

MOTIVATION

Učiteľ na tabuľu napíše veľkým písmom JOB INTERVIEW. So žiakmi začne diskutovať o tom, aké typy profesií poznajú, z akých hľadísk ich možno deliť (e.g. *blue-collar jobs, white-collar jobs / full-time, part-time, odd, seasonal...*) a kde všade sa môžeme stretnúť s pracovnými ponukami (*in local newspapers, on shop windows, on the Internet...*).

V ďalšom kroku učiteľ pripne na tabuľu väčší papier s nasledujúcim inzerátom:

Are you skilful, ambitious and creative? Do you have a degree in economics? Are you willing to work hard? Then the SOFTMICRO COMPANY is looking for you.

Aktivita 1: Žiaci pracujú samostatne. Snažia sa napísať čo najviac pravidiel, ktoré by mali uchádzači o zamestnanie dodržiavať, ak chcú vysnívanú prácu získať. Následne ich spoločne s učiteľom spíšu na tabuľu. (*You should find out some basic information about the company. You should arrive on time. You should turn off your cell phone. You should wear appropriate clothes, for example....*)

Aktivita 2: Žiaci pracujú v skupinách. Jedna skupina sa snaží vymyslieť čo najviac otázok, ktoré sa na pracovnom pohovore môže opýtať zamestnávateľ (*What are your strengths? Why did you leave your previous job?*), zatiaľ čo druhá skupina tvorí otázky typické pre uchádzača (*What salary can I expect? Is there a dress code in your department?*).

EXPOSITION and FIXATION

Učiteľ vysvetlí žiakom, že budú spoločne simulovať pracovný pohovor. Opýta sa, kto sú účastníci tohto typu pohovoru- *applicants and members of the recruitment committee (interviewers)*.

Každý žiak dostane kartičku s informáciami o svojej novej identite (vid' Pomôcky a materiál). Tie si starostlivo naštuduje, pričom kartičku neukazuje spolužiakom. Členovia výberovej komisie dostanú aj kartičky s menami, ktoré si pripnú na hrud', prípadne položia pred seba.

Učiteľ žiakom vysvetlí, že odteraz sa v rámci dramatizácie budú správať v súlade so svojou novou identitou.

Žiaci spoja dve lavice, aby sa vytvoril priestor na sedenie pre všetkých piatich členov výberovej komisie. Oproti nim si postupne sadajú uchádzači o pracovnú pozíciu. Učiteľ žiakom pripomenie, že na dosiahnutie čo najväčšej autentickosti by sa žiak pri vstupe do miestnosti mal pozdraviť, predstaviť a potriasť si rukou s členmi komisie. Následne sa môže začať simulovaný pracovný pohovor.

Členovia komisie začnú postupne uchádzačom klásť otázky, ktoré si predtým pripravili spoločne s učiteľom. Uchádzačov sa pýtajú na ich zázemie, vzdelanie, silné stránky či ich

motiváciu na získanie pracovnej pozície. Každý uchádzač má približne 5 minút na to, aby si členov komisie získal na svoju stranu a presvedčil ich o svojich predpokladoch na získanie pracovnej pozície. Po jeho odchode má Komisia približne jednu minútu na to, aby zhodnotila jeho klady a zápory a prípadné zvládnutie náplne práce.

Keďže členovia komisie majú vďaka početnej prevahe väčší priestor na oddych, a v porovnaní s uchádzačmi nemusia reagovať tak promptne, zapisujú si informácie o svojich kolegoch, ktoré z diania na pohovore vypozerujú z ich poznámok a správania. Snažia sa tak čo najvernejšie vytvoriť ich osobnostný profil.

Úloha učiteľa

Učiteľ dbá o to, aby sa členovia komisie prejavovali v približne rovnakej miere. Pomáha žiakom pri formulovaní vhodných otázok, na chyby ich však neupozorňuje, prípadne ich zhrnie na konci hodiny.

Pomôcky a materiál

Members of the recruitment committee:

MICHAEL, DIRECTOR OF THE COMPANY

Personal description/characteristics

Your name is Michael. You are the boss of the company. To say the truth, you did not do anything to earn your position; you just inherited it from your hardworking father who founded the company years ago. You hardly graduated from university your ambitious parents forced you to attend and you are keener on playing football or videogames.

Your attitude towards applicants: In fact, you are not very interested in running of the company, always asking completely useless questions, usually about activities you are interested in. You are quite bored during the whole interview, looking at your expensive watch and tapping fingers nervously. You would rather be outside or playing videogames in your luxurious flat. From time to time, you even cannot prevent yawning. You do not care so much who will win the position, but you just cannot stand those careerists so similar to your father who you secretly hate.

JOHN

Personal description/characteristics

Your name is John and you are a real chauvinist. You are not very nice to women, especially those young ones. You think that they are not a good choice for the company as they are (future) mothers of children and children are always ill and problematic, thus preventing their mothers to devote full attention to the needs of the company.

Your attitude towards applicants: For that reason you are always asking inappropriate questions about their future plans, concerning marriage, number of children, maternity leave and so on. In fact, you are not very enthusiastic also about middle-aged women with grown up children, because you simply consider men better and more intelligent. You definitely prefer male applicants to female ones, no matter what their education, skills or manners are.

JOE

Personal description/characteristics

Your name is Joe. You are a young and very successful company lawyer, with a good income, earning lots of money thanks to your knowledge of law, communicative skills

and a sharp tongue. You are a big womanizer; in fact your nickname is Don Juan. You would never admit it aloud, but in your personal opinion, an attractive woman should always be given a chance, no matter what her education or experience is.

Your attitude towards applicants:

You cannot avoid being flirty every time you see a beautiful woman, making compliments on her appearance and clothes. On the contrary, you consider men your rivals, especially those young, intelligent and handsome ones. You are also not a fan of middle-aged or not very attractive women, mocking them every time it is possible.

MALCOLM

Personal description/characteristics

Your name is Malcolm. You are the oldest and most experienced employee of the company, being one of the first ones hired by the company founder. As you do not have any family of your own, you have always devoted all your time to the company. You are not satisfied with the new boss Michael, a spoiled and lazy son of the previous director, but you are trying to provide him with as much help and support as possible, because you really care about the future of the company. In the comparison with the other employees, you are rather shy and not so self-confident, underestimating yourself because of your age and not very attractive appearance.

Your attitude towards applicants:

You always make notes carefully about all the applicants. Your intention is to find a really good employee, so you do not prefer people of particular gender or age. Everything that is important for you is the level of required education and skills. You defend and support all the applicants who satisfy these demands. On the contrary, you are polite, yet critical to those who have the lack of experience.

JANET

Personal description/characteristics

Your name is Janet. You have been working for the company for 15 years. You are a perfect embodiment of a spinster, regarding your lifestyle, way of dressing and attitude to the opposite sex in general. To tell the truth, you have never had a boyfriend and after your platonic love had broken your heart when you were young, you kind of hate men, especially those attractive and popular ones. Your position in the company is good and stable, although you think that you would deserve better, making sacrifices and doing overtimes as often as possible. You achieved everything you have by working hard and you definitely do not like people who tend to achieve things other way.

Your attitude towards applicants:

You are quite suspicious, mainly as for male applicants. You see a possible threat to your position in all of them. Generally, you draw attention even to the smallest inadequacies they have. You are also not very enthusiastic about young pretty women because (although you would never admit it) you have always wanted to become one of them in the past and you failed completely.

Applicants:**ROSE****Personal description**

You are young, beautiful and extremely self-confident. You barely graduated from vocational school, being more interested in fashion, doing the shopping and especially men. You are used to getting everything you want because of your youth and attractive appearance.

Your motivation to get a job

It is simple; you need money for all the important stuff you use- clothes, cosmetics, gym and many other things that emphasize your beauty.

HENRY**Personal description**

You are young, handsome and ambitious. You studied hard to do a degree in one of the best universities in the country. You are kind of workaholic, having no time for friends or a girlfriend. Your only company is your cat and parents.

Your motivation to get a job

You want to make a successful career. Currently you are living with your parents, so money for a mortgage would be beneficial as well.

PETER**Personal description**

You are a middle-aged man, a former football player, quite skilful and hardworking. You graduated from the Secondary Business school, and you would have been quite a good student but if your sports career.

Your motivation to get a job

You have just finished a successful sports career and would like to try something new. On the one hand, you have the lack of education and experience, but on the other hand, you are willing to work hard to earn the position and fame in this field.

MARTA**Personal description**

You are a woman in her early forties, with two children, aged 6 and 8. You are fed up with maternity leaves and taking care of household. Graduated from economic university with good results, you are ambitious and hardworking enough to earn the position.

Your motivation to get a job

Your husband tends to underestimate you, so you are ready to prove that you are more than a housewife! Of course, you are interested in the position itself, but you have to take into consideration also the constant need for money in your young family.

Žiaci, ktorí práve nehrajú žiadnu rolu pozorne počúvajú svojich spolužiakov. Do dramatizácie síce nevstupujú, ale učiteľ ich môže požiadať, aby si zapisovali gramatické či obsahové chyby, ktoré postrehnú. Alternatívou môže byť, že si žiaci zapisujú čo

najviac postrehov o uchádzačoch alebo členoch komisie, snažiac sa spätne vytvoriť čo najvernejšie ich profil. Snažia sa zistiť, ktorý uchádzač je uprednostňovaný ktorým členom komisie a z akých dôvodov majú členovia komisie výhrady voči ostatným.

Suggested answers

Michael will prefer Peter, because of his sports career as Michael simply loves football. He will not like hardworking careerist Henry because he resembles his father.

☺ Peter

☹ Henry

John will prefer men, Henry and Peter. (as we do not know any other facts about his personality or his hidden motives, so we cannot say whom he would prefer more)

Being a chauvinist, he will not choose women automatically, especially Marta, who is a mother of 2 children. Rose is inappropriate as well, because of the lack of intelligence.

☺ Peter, Henry

☹ Marta, Rose

As a womanizer, **Joe** is a fan of a young and attractive Rose.

He will not like the idea of employing Marta, because she is neither young, nor attractive. Similarly, he will not show any sympathy to men, considering them his rivals, especially Henry, who is just like Joe himself- young, handsome and ambitious.

☺ Rose

☹ Marta, Peter, Henry

Malcolm will prefer Henry most, because he has the best predispositions (education and skills) to become a good employee. He will also like Marta because of the degree she achieved.

He will not accept Rose because she has neither education, nor skills. The lack of skills is also the reason why he would not employ Peter.

☺ Henry, Marta

☹ Rose , Peter

Janet will accept Marta, because she is average and does not make a threat to her position.

As she is strictly against men, she will not give a chance to Henry or Peter. Rose will be inappropriate as well, mainly because of her youth and beauty.

☺ Marta

☹ Henry, Peter, Rose

Useful vocabulary

curriculum vitae/ covering letter/applicant/apply for/application form/white-collar worker/blue-collar worker/odd job/seasonal job/to make career /prospects of promotion/ perks

Useful / Revised grammar structures

Questions, especially wh-questions

Why did you leave your last job? What are some of your strengths? Why would you be good for our company?

Application (Homework)

Každý žiak si doma vytvorí vlastnú firmu, vymyslí na čo sa bude jeho firma špecializovať a aké bude mať požiadavky na zamestnancov. Na ďalšej hodine budú jeho spolužiaci diskutovať o tom, či a na aké pozície (prípadne prečo nie) sa hodia štyria uchádzači z predchádzajúcej aktivity (Rose, Henry, Peter, Marta).

Postrehy z praxe

Ak sú žiaci šikovní a komunikatívni, kreatívne doplnia informácie na kartičkách aj o nové prvky, učiteľ by ich však mal upozorniť, že doplnené informácie musia korešpondovať s celkovým vyznením profilu. Žiaci nemajú radi, ak učiteľ do priebehu dramatizácie príliš zasahuje, preto by sa mal čo najviac držať v ústraní. Pri šikovnejšej skupine je táto aktivita dobrým odrazovým mostíkom k ďalšej diskusii o nezamestnanosti či rodinkárstve v slovenských inštitúciách.

Conclusion

Na hodine sa rozvíjala kompetencia k pracovnému uplatneniu, pretože žiaci simulujú pracovný pohovor a teda situáciu z reálneho života. Výrazne sa uplatnila i komunikačná kompetencia, žiaci museli byť ostražití a pohotovo reagovať na aktuálnu situáciu. Museli tiež vyjadriť svoj názor na uchádzačov o zamestnanie. Domáca úloha rozvíjala kreatívne myslenie žiakov.

Prameň: vlastný návrh

6.2 ROMEO AND JULIET

Predpokladaná časová dotácia: 2 vyučovacie hodiny

Úroveň žiakov: B1

Forma práce: individuálna, skupinová

MOTIVATION

Žiaci sú rozdelení do dvoch skupín. Učiteľ rozhodí v triede na zem kartičky s mužskými a ženskými menami. Úlohou skupiny je získať a priradiť k sebe čo najviac slávnych zaľúbených párov, či už tých z histórie, literatúry alebo filmového plátna. Vyhráva skupina, ktorá k sebe správne priradí viac slávnych párov.

Cards:

Male names: Romeo, Odysseus, Lancelot, Darcy, Mark Antony, Tristan, Rhett Butler, John Lennon, Clyde, Paris, Orpheus, John Smith, Napoleon, Rochester

Female names: Yoko Ono, Guinevere, Pocahontas, Helena, Cleopatra, Jane Eyre, Josephine, Eurydice, Juliet, Scarlet O Hara, Bony, Isolde, Penelope, Elizabeth Bennett

Results:

Romeo-Juliet

Lancelot-Guinevere

Mark Antony -Cleopatra

Rhett Butler -_Scarlet O Hara

John Lennon-Yoko Ono

Clyde-Bony

Paris-Helena

Tristan-Isolde
Orpheus- Eurydice
Napoleon- Josephine
Odysseus- Penelope
John Smith – Pocahontas
Darcy – Elizabeth Bennett
Rochester –Jane Eyre

Učiteľ položí žiakom otázku na diskusiu: *What do these love couples have in common? (they loved each other passionately, their love was usually tragic, sometimes women had to wait long for their partners...)*

Následne žiakom predostrie, že témou hodiny bude najslávnejší zamilovaný pár literatúry: Rómeo a Júlia. Vyzve žiakov aby v skratke predstavili základnú kostru príbehu a spoločne si prečítajú príbeh z učebnice. Následne oznámi, že sa na hodine budú venovať vytvoreniu modernejšej verzie.

EXPOSITION

Učiteľ rozdelí žiakov do menších skupín, v každej skupine sú približne traja až štyria žiaci. Ich úlohou je predstaviť si Rómea a Júliu ako dvoch mladých zaľúbencov žijúcich v Petržalke v dvadsiatom prvom storočí. Vymyslia im výstižné priezviská, ktoré ich budú charakterizovať a vytvoria ich rodinné zázemie. Vymyslia dôvod, prečo sa ich rodiny nemajú v láske a kde sa po prvýkrát stretli. Pokúsia sa čo najviac vcítiť "do kože" Júlie a na papier spíšu formou denníkových zápiskov jej myšlienky v deň kedy po prvýkrát uvidela Rómea.

Alternatívou je, že žiaci napíšu v mene Rómea a Júlie listy opisujúce ich zložitú situáciu do novín a potom sa pokúsia odhadnúť rady, ktoré by im poskytli odborníci alebo čitatelia.

FIXATION

Step 1

Učiteľ žiakov vyzve, aby vymysleli príbeh reflektujúci lásku Rómea a Júlie Zároveň by mali zachovať čo najviac zo slovnej zásoby uvedenej v učebnicovom, klasickom podaní príbehu. Ako pomôcka im slúžia učebnicové obrázky a text, ktorý by mali čo najviac zmodernizovať. Jednotlivé skupiny potom spolužiakom zahrajú svoje vlastné poňatie príbehu.

Step 2

Učiteľ zadá žiakom nasledujúce úlohy: *Imagine Romeo and Juliet from your stories after 30 years of marriage. Answer these questions:*

Has their love changed? How?

Do they have any children?

Where do they live? Did they move from Petržalka?

Has the hatred between their families changed?

Do they have any problems in their marriage? What sort of problems?

Žiaci sa opäť snažia čo najviac vžiť do pocitov oboch hlavných postáv a v prvej osobe jednotného čísla prezentujú aktuálnu situáciu v živote Rómea a Júlie:

I am Juliet at the age of 45. I am still in love with Romeo, but I must admit that we have to face some problems. Firstly, ...

Žiaci môžu prípadne zahrať scénu rozhádaného Rómea a Júlie u manželského poradcu, ktorý si vypočuje argumenty oboch strán a bude sa im snažiť poskytnúť cenné rady.

Ak chce učiteľ zapojiť celú skupinu naraz, môže využiť techniku "Conscious Alley".

Rómeo a Júlia prechádzajú cez uličku ako pár. Žiaci na jednej strane uličky im ponúkajú argumenty hovoriace v prospech rozchodu, zatiaľ čo žiaci na druhej strane sú za zachovanie manželstva.

Alternatíva pre slabšie skupiny:

Učiteľ vyzve chlapcov, aby si predstavili, že sú Rómeom a dievčatá Júliou. Obe pohlavia majú v prvej osobe opísať "dennú rutinu" Rómea alebo Júlie po 30-ročnom manželskom spolunažívaní.

e.g. Juliet: I get up at 6 a.m. because I have to prepare breakfast for my husband, 5 children and 2 dogs. Unfortunately, Romeo does not help me a lot...

Úloha učiteľa

Učiteľ žiakom umožní používať slovníky a pomáha im so slovnou zásobou i gramatickými väzbami. Ak žiaci uviaznu "na mŕtvom bode", pomáha im vlastnými návrhmi alebo pomôže rozvíť ich vlastné nápady.

Useful vocabulary

feud/ break out/tomb/dagger/banish/potion/nobleman/suitor/funeral/declare/eternal/(un)reciprocated love/to have head over heels/to fall in love with/to have butterflies in the stomach/ affection/faithful/agony page

Useful / Revised grammar structures

Present Continuous Tense: Romeo is declaring love to Juliet. He is hiding under the balcony...

Present Simple Tense: I usually get up at... Then I prepare breakfast for...

(describing daily routine of Romeo and Juliet)

Reported speech

Romeo: I love Juliet.

Student: Romeo said (that) he loved Juliet.

Application (Homework)

Žiaci v rámci domácej úlohy napíšu, ako by sa ďalej rozvíjali životné osudy troch vybraných postáv z hry (napríklad rodičia Rómea, rodičia Júlie, pestúnka, páter Lawrence...)

Postrehy z praxe:

Ak je to možné, nacvičovanie scénočiek v tímoch by sa malo odohrávať vo väčšej miestnosti, pretože žiaci sú pri príprave na dramatický výstup pomerne hluční.

Ak je žiakov menej ako postáv v príbehu, jeden žiak môže hrať aj dve postavy, najmä ak ide o tie, ktoré sú v príbehu vedľajšie (Rómeov kamarát, pestúnka...)

Žiakov dramatisácia vtiahla ešte viac, ak im bolo umožnené priniesť si, respektíve vyrobiť i vlastné kostýmy či rekvizity, učiteľ by im v tom teda nemal brániť, naopak, mal by ich podporiť.

Conclusion

Žiaci si v rámci hodiny vymyslia vlastný scenár, v ktorom opíšu komplikovanú situáciu Rómea a Júlie, rozvíja sa teda kreativita a kompetencia k riešeniu problému. Žiaci pri tvorbe scenára spolupracujú, čím sa posilní sociálna a personálna kompetencia. Hraním pripravenej scény sa rozvíja komunikačná kompetencia. Žiaci si na hodine precvičia prítomný jednoduchý i priebehový čas, prípadne i priamu a nepriamu reč. Domáca úloha rozvíja kreatívne myslenie žiakov.

Prameň: vlastný návrh

6.3 STEREOTYPES AND PREJUDICES

Predpokladaná časová dotácia: 2 vyučovacie hodiny

Úroveň žiakov: B1-B2

Forma práce: individuálna, skupinová

MOTIVATION

Učiteľ žiakov vyzve, aby si zavreli oči a predstavili si túto situáciu. Potom im pomaly a čo najdôraznejšie prečíta nasledujúci bonmot:

"In heaven, all the policemen are British, all of the lovers are French, all of the chefs are Italian, all of the cars are German, and the whole thing is run by the Swiss.

In hell, all of the policemen are German, all of the lovers are Swiss, all of the chefs are British, all of the cars are French, and the whole thing is run by the Italians."

Učiteľ sa opýta na aké negatívne vlastnosti Nemcov, Švajčiarov, Britov, Francúzov a Talianov tento bonmot poukazuje. (e.g. *British are bad chefs, French cannot produce good cars, Italians cannot run anything...*)

Učiteľ žiakom predostrie, že témou hodiny budú stereotypy, a teda zaužívané predsudky o nejakej skupine ľudí, v tomto prípade predsudky ohľadne národností.

Kreatívnejší spôsob načatia tejto témy je spojený s kreslením.

Draw a typical...

Učiteľ vyvolá k tabuli ľubovoľného žiaka. Jeho úlohou bude do určeného časového limitu (napríklad jedna minúta) čo najvernejšie nakresliť typického predstaviteľa národnosti, ktorú si vytiahne z kartičiek pripravených (tvárou dole) na katedre.

Spanish	German	American	British	Scot
Greek	Japanese	Italian	Irish	Swiss

Po nakreslení spolužiaci hádajú, o akú národnosť ide.

EXPOSITION

Žiaci pracujú samostatne alebo v dvojiciach. Učiteľ im rozdá nasledujúci pracovný list s vetami popisujúcimi negatívne stereotypy o desiatich národnostiach.

It is said that...

1. are extremely fat, noisy and have a bad taste.
2. are lazy, temperament and all of them love bullfighting.
3. are pale, ginger and always drunk.
4. are lazy, hairy and useless. They eat only cheese and olive oil.
5. are extremely formal and shy. Apart from sushi, they like eating cats and dogs.
6. are cold, reserved and have strange sense of humour. They are always complaining about weather.
7. are stingy, extremely patriotic and violent. Men always wear kilts and they can all play the bagpipes.
8. are violent, cold and dominant. All of them have blond hair and blue eyes. They hate immigrants and foreigners.
9. are always punctual and obsessed with cleanliness. All the girls are named Heidi.
10. are lazy, noisy and men are womanizers, extremely dependent on their mothers.

Úlohou žiakov je rozhodnúť, ktorý národ najlepšie vystihujú tieto stereotypy. Ak je pre žiakov úloha veľmi náročná, učiteľ im môže poskytnúť pomoc v podobe nasledujúceho zoznamu (národnosti sú uvedené v ľubovoľnom poradí):

Scotsmen / Spanish / Germans / Swiss / Italians / Greeks / Irish / Japanese / British / Americans

Results:

1. Americans	6. British
2. Spanish	7. Scotsmen
3. Irish	8. Germans
4. Greeks	9. Swiss
5. Japanese	10. Italians

FIXATION

Step 1

Žiaci pracujú v menších skupinách. Každá skupina si vyberie národnosť, ktorú chce predstavovať, prípadne im ju prideli učiteľ. Potom si každá skupina vyžrebuje jednu z nasledujúcich tém:

meeting in the park	on a date
in the restaurant	at school

Pridelenú národnosť ani vyžrebovanú tému skupina ostatným skupinám neprezrádza. Úlohou žiakov v skupine bude pripraviť si scénu, založenú na čo najväčšom množstve stereotypov typických pre národnosť ktorú budú predstavovať. Učiteľ žiakom zdôrazní, že sa majú snažiť čo najvernejšie vžiť do postáv, ktoré budú stvárňovať. Každý žiak si vymyslí meno, ktorým ho budú spolužiaci v rámci scény osloviť. Mená by mali byť pre tú ktorú národnosť typické (Američania: John, Mike, Ann,.../ Taliani: Giacomo, Carlo, Claudia... Francúzi: Jean, Pierre, Michelle...) Žiaci môžu do scény ďalej zakomponovať aj vek, povolanie, bydlisko, sociálny status a iné náležitosti svojej novej identity. Učiteľ kontroluje prácu žiakov, radí im a pomáha.

Keď majú skupiny pripravený a nacvičený scenár, predvedú scénu spolužiakom. Úlohou ostatných skupín je zistiť o akú národnosť ide a v akom prostredí sa aktéri scény nachádzajú.

Step 2

V ďalšom kroku sa stretnú predstavitelia skupín dvoch národností, napríklad Američania a Taliani. Žiaci pracujú v tých istých skupinách, s rovnakými identitami.

Učiteľ zvolí skupiny, ktoré sa spoja a prideli im jednu z nasledujúcich tém:

at a party/disco

at workplace

on a football match

Žiaci majú časový limit 10 minút na to, aby opäť čo najvernejšie stvárnil stereotypy prisudzované danej národnosti, tentoraz však v interakcii s ďalšou z nich. Šikovnejší žiaci môžu improvizovať bez prípravy.

Úloha učiteľa

Učiteľ chodí po triede a monitoruje jednotlivé skupiny. Dohliada na to, aby sa žiaci snažili komunikovať po anglicky. Chyby opravuje minimálne, žiaci by nemali mať pocit, že sú neustále opravovaní.

Useful vocabulary

To avoid stereotypes/prejudices/bagpipes/kilt/womanizer/sense of humour

pale/ginger/hairy

Attributes: adaptable/compassionate/competitive/devoted/courageous/enthusiastic/

modest/sensible/sensitive/big-headed/cowardly/ cunning/ stingy/patriotic/punctual

ambitious/diplomatic/reliable/self-confident/modest/warmhearted/hospitable/

witty/passionate/faithful/tough

Nationalities: Scotsmen/Spanish/Swiss/Irish/Greeks/Japanese

Useful grammar structures:

Passives: It is said that Americans are...

Opinion expressions: In my opinion/I think/In my view, Americans are not.... On the contrary, they are...

Second Conditional: If Barrack Obama met Leonardo Da Vinci, they would (not) become friends because...

Application (Homework)

V rámci domácej úlohy si žiaci naštudujú základné údaje a zaujímavosti o osobnostiach národa ktorého stereotypy prezentovali (ideálne z rôznych oblastí a časových období). Na hodine ich formou krátkeho referátu predstavia spolužiakom. Po prezentácii referátov sa uskutoční diskusia o tom, ktoré z osobností by sa pri potenciálnom stretnutí (nehľadiac na národnosť či obdobie v dejinách, kedy žili) dokázali spriatelit' či názorovo stretnúť. Svoje názory sa snažia podložiť vhodnými argumentmi.

Postrehy z praxe

Vysoká miera pracovného hluku by sa mala eliminovať vo väčšej učebni. Ak to priestory dovoľujú, je potrebné zabezpečiť, aby boli jednotlivé pracovné stanovištia od seba dostatočne vzdialené a skupiny sa tak navzájom nerušili.

Conclusion

Na hodine sa rozvíjala najmä komunikačná, sociálna a personálna kompetencia. Žiaci spolupracovali v skupinách, aby čo najpresvedčivejšie stvárnil jednotlivé národy z hľadiska predsudkov, ktoré sú im automaticky prisudzované. Vcítene sa do roly typického predstaviteľa národa bolo ďalším produktom dramatickej výchovy. Zároveň žiaci uvažovali o predsudkoch v dnešnom svete a v rámci domácej úlohy ich odstraňovali tým, že poukázali na osobnosti, ktoré daný národ svetu poskytol. Čo sa týka gramatiky, precvičili si tvorbu pasívu a druhého kondicionálu.

Prameň: vlastný návrh

6.4 PROBLEMS AND WORRIES

Predpokladaná časová dotácia: 2 vyučovacie hodiny

Úroveň žiakov: B1

Forma práce: individuálna, skupinová

Motivation

Na začiatku hodiny učiteľ napíše na tabuľu veľkým písmom: PROBLEMS AND WORRIES. Žiakov rozdelí do troch skupín a opýta sa, aké sú typické problémy a starosti teenagerov, ľudí v strednom veku a starších ľudí. Prvá skupina sa zaoberá teenagermi, druhá ľuďmi v strednom veku a tretia staršími ľuďmi. Každá skupina sa snaží napísať čo najviac problémov, ktoré sa viažu k tej ktorej vekovej skupine. Po vyhodnotení a krátkej diskusii prejdú k aktivite založenej na princípe Conscience Alley.

Exposition

Conscience Alley

Učiteľ žiakom vysvetlí, že každý z nich dostane kartičku s problémom, ktorý bude musieť odprezentovať. Ako názornú ukážku použije kartičku s nasledujúcim problémom:

I am a 17-year old girl whose boyfriend's birthday is next week. I know that he admires an expensive dagger from my aunt's gift shop, but I do not have enough money to buy it. What should I do?

Učiteľ najprv nechá žiakov, aby sa ho pýtali rôzne doplňujúce otázky (*Are you given any pocket money by your parents? Do you have a part-time job? ...*) Potom ich rozdelí na dve polovice a požiada, aby sa postavili do dvoch radov, tvárou k sebe. Vysvetlí im, že od nich bude potrebovať radu, pričom žiaci v jednej skupine sa mu budú snažiť dávať rady pozitívne, zatiaľ čo tí z druhej skupiny negatívne.

Po zadaní inštrukcií prechádza učiteľ pomaly cez uličku, od jedného žiaka k druhému a snaží sa, aby sa každý k problému vyjadril aspoň jednou vetou. Keď príde na koniec uličky, rozhodne sa, ktoré argumenty boli najlepšie či najpresvedčivejšie.

Fixation

Každý študent dostane vlastnú kartičku s krátkym zadaním problému. Ten si naštuduje a snaží sa čo najviac vžiť do postavy ktorú stvárňuje, a jej problému.

Žiaci sedia v kruhu. Prvý z nich sa postaví a (v prvej osobe jednotného čísla) predstaví svoju novu identitu. Snaží sa dodať čo najviac informácií, ktoré na kartičke uvedené neboli. Vymyslí si meno, vek, miesto, kde býva, pocity, ktoré zažíva kvôli svojmu problému...

Ostatní žiaci sa môžu pýtať rôzne doplňujúce otázky (*Who do you live with? What is your relationship to your...? What are your interests?...*) Žiak ukončí svoje vystúpenie otázkou: *What should I do?* Ostatní žiaci sa mu snažia poradiť, používajúc pritom vhodné gramatické štruktúry s modálnymi slovesami a druhým kondicionálom.

Pomôcky a materiál

Texty kartičiek:

You are a lonely teenager whose parents got divorced and you and your mother moved from a big city to the countryside. You do not know anybody here and all your classmates seem strange to you.

You are a middle-aged man who is overweight and unsatisfied at his boring job.

Your partner and you are in your thirties and you live at your parents-in-law house. You do not like your mother-in-law and her intrusions into your life.

You are a divorced mother/father of 2 children, raising them only with your elderly mother. Your family need more money desperately. You were offered a well-paid job, but you need to work abroad.

You are a teenager whose parents do not like your boyfriend/girlfriend because he/she does not have good marks at school and does not want to continue studying at university.

You are a woman in her seventies who has been a widow for a few years. Your daughters and family live far from you and you feel very sad and lonely.

Your daughter is an only child and she would like to have a dog. You think she is not responsible enough to take care of any pet.

You are a young boy whose best friend started smoking pot. He says it is completely normal but you are afraid it can get worse in the future.

You are a middle-aged woman. Your good friend has recently seen your husband in a company of an attractive woman. Your husband denied it completely, claiming that you are the only woman he loves in his life.

You are a 10-year-old boy who found a wallet on the street. There is an address in it, but also some money that would help your poor family.

Úloha učiteľa

Učiteľ počas diskusie žiakov usmerňuje, ak sa príliš odkláňajú od témy, povzbudzuje a pomáha im pomocnými otázkami. Ak je žiakov veľa, k jednému problému sa môže vyjadriť jedna polovica skupiny, k inému zasa druhá. Učiteľ dbá o to, aby sa postupne vystriedali všetci žiaci.

Useful vocabulary:

To visit a social worker/to seek marriage counselling/to make an appointment with/to improve communication/to set up and follow rules/to forgive and forget/ to be suspicious/ to put yourself in the place of... / to empathize...

Useful / Revised grammar structures

Modal verbs structures: *You should/should not, You can/ cannot, You must, You must not.../ One thing you should try...*

Second Conditional: *If I were you, I would... / If that happened to me, I would.../ If I had that problem, I'd ...*

Opinion structures: *I (would) suggest/advise that .../Have you tried...? /It's generally a good idea to.../ In my experience... /In my opinion... /In my view...*

Application (Homework)

Na domácu úlohu každý žiak opíše pár vetami na papierik ľubovoľný problém. Na hodine si učiteľ papieriky pozberia a každý žiak si vytiahne problém nový, na ktorý (ústne, prípadne písomne) zareaguje s použitím štruktúr, ktoré sa precvičovali na predchádzajúcej hodine.

Postrehy z praxe

Ako ozvláštnenie si žiaci môžu občas z vrecúška pripraveného učiteľom vytiahnuť papieriky s veselým a smutným smajlíkom. Pri veselom budú prezentovať rady vychádzajúce z ich dobrého "ja" (princíp Conscience alley), pri smutnom naopak. Do diskusie by sa mali zapojiť všetci žiaci.

Conclusion

Žiaci rozvíjali komunikačné zručnosti, rozšírili si slovnú zásobu, formovali sociálne zručnosti a kooperáciu.

Na hodine si upevnili používanie modálnych slovies a vedia ich aplikovať v praxi. Zároveň vedia vyjadriť svoj názor na rôzne medziľudské vzťahy a problémy. Žiaci si gramatiku mohli precvičovať v rôznych situáciách zo "skutočného života" a nie na cvičeniach z učebnice.

Pomocou domácej úlohy si upevnili poznatky nadobudnuté na hodine.

Prameň: vlastný návrh

6.5 TV QUIZ SHOW

Predpokladaná časová dotácia: 1 vyučovacia hodina

Úroveň žiakov: B1

Forma práce: individuálna, skupinová

MOTIVATION

Učiteľ sa opýta žiakov čo naposledy pozerali v televízii. (*What type of programme were you watching on TV yesterday /last time?*)

Učiteľ so žiakmi potom rozdelia televízne programy na tie, ktoré slúžia na zábavu a relax (reality shows, soap operas, TV series, sitcoms) a tie, ktoré sú náučné (documentary shows, quiz shows...).

Učiteľ žiakom kladie nasledujúce otázky:

What is your opinion on soap operas / reality shows / commercials on TV...?

What is typical for quiz shows? (a talkative presenter, two or more contestants, large audience, knowledge quiz with questions on various topics...)

What are your favourite quiz shows?

Have you ever been a contestant or a part of the audience?

If not, would you like to compete in a similar show?

What type of questions would you choose? (connected to history, science, arts...?)

EXPOSITION and FIXATION

Učiteľ žiakom oznámi, že budú spoločne simulovať quiz show vo veľkom nahrávacom štúdiu- triede.

Prvé kolo

Učiteľ vyberie troch žiakov, ktorí budú vystupovať ako súťažiaci. Vymyslia si nové meno, mesto odkiaľ pochádzajú, záľuby, dôvod pre ktorý sa rozhodli súťažiť a koho si priviedli ako podporu do publika (v publiku budú žiaci, ktorí v tomto kole nesúťažia). Zároveň určí štvrtého súťažiaceho, ktorý bude mať špeciálnu úlohu a učiteľ mu odovzdá toto zadanie:

Special contestant (Tento súťažiaci má správne odpovede ku všetkým otázkam)

Personal description

You are a retired university teacher. You have been a widow(er) for 10 years and you are extremely nosy. Nobody likes you because you are way too much nosy and too much talkative. You like spreading gossips.

Your behaviour during competition

You answer the questions no one else knows. To each answer, you have a very long comment, regarding your own personal experience or experience of your neighbours and family members.

Učiteľ tiež vyberie moderátora, ktorý urobí na začiatku súťaže s každým súťažiacim krátky rozhovor. (*What is your name? Where are you from? What is your job? What do you like doing in your free time? What is your favourite...? What will you do with the money if you win? Who do you have in the audience?...*)

Moderátor od učiteľa dostane papier s otázkami a správnymi odpoveďami a tiež papierik s novou identitou:

Presenter

You consider yourself extremely attractive and charming and like listening to yourself. Generally, you are quite nice and helpful to all the contestants.

Pravidlá hry:

Učiteľ napíše na papier ľubovoľné číslo od 1 do 100, na ktoré práve myslí a každý z troch súťažiacich napíše na svoj vlastný papier to isté. Žiak, ktorého číslo sa nachádza najbližšie pri čísle učiteľa získava právo výberu prvej otázky z ľubovoľnej kategórie. Vyberá si z otázok zobrazených v nasledujúcej tabuľke, ktorú učiteľ (prípadne jeden zo žiakov nakreslí na tabuľu):

	POINTS				
TOPIC					
SHAKESPEARE	100	200	300	400	500
PHOBIAS	100	200	300	400	500
CAPITAL CITIES	100	200	300	400	500
FAMOUS QUOTES	100	200	300	400	500
MUSICALS	100	200	300	400	500

Zároveň si súťažiaci vyberá aj peňažnú/bodovú hodnotu otázky, pričom platí pravidlo priamej úmery - čím zložitejšia otázka, tým vyšší bodový zisk. Otázku mu prečíta (prípadne aj okomentuje) moderátor. Ak na otázku súťažiaci odpovie správne, získava body v hodnote vybranej otázky (tie môže na tabuľu zapisovať jeden zo žiakov, ktorí práve nesúťažajú), v opačnom prípade nedostane žiaden bod a otázka (a následne možnosť výberu novej otázky) je ponúknutá jeho konkurentom. Vyhráva súťažiaci s najvyšším bodovým ziskom.

Pomôcky a materiál 1

Otázky a správne odpovede:

SHAKESPEARE

- 100 Where was Shakespeare born? (Stratford upon Avon)
- 200 What was the name of Shakespeare's wife? (Anne Hathaway)
- 300 What London Theatre was Shakespeare co-founder of? (the Globe Theatre)
- 400 How many children did Shakespeare have? (3)
- 500 What is the name of Shakespeare's bloodiest play? (Titus Andronicus)

PHOBIAS

- 100 Arachnophobia (fear of spiders)
- 200 Xenophobia (fear of foreigners)
- 300 Agoraphobia (fear of open spaces)
- 400 Acrophobia (fear of heights)
- 500 Gymnophobia (fear of nudity)

CAPITAL CITIES

- 100 Denmark (Copenhagen)
- 200 Cuba (Havana)
- 300 Colombia (Bogota)
- 400 Indonesia (Jakarta)
- 500 Gibraltar (Gibraltar)

FAMOUS QUOTES

- 100 I have a dream... (Martin Luther King)
- 200 I came, I saw, I conquered. (Julius Caesar)
- 300 If you can't feed a hundred people, then feed just one. (Mother Theresa)
- 400 Always forgive your enemies; nothing annoys them so much. (Oscar Wilde)
- 500 "That which does not kill us makes us stronger." (Friedrich Nietzsche)

MUSICALS

- 100 In what musical are used songs of Abba? (Mamma Mia)
- 200 Which Shakespearean play inspired West Side Story musical? (Romeo and Juliet)
- 300 In what musical is Eva Peron the main character? (Evita)
- 400 In what musical will you find the character 'Frenchie'? (Grease)
- 500 Which American musical was against war in Vietnam? (Hair)

Druhé kolo

V druhom kole učiteľ spomedzi žiakov určí troch nových súťažiacich, nového moderátora a znova jedného špeciálneho súťažiaceho.

Moderátor a špeciálny súťažiaci majú opäť svoju vlastnú identitu:

Presenter

You are very neurotic and impatient. You mock contestants and are rude to them, especially when they do not answer correctly.

Special contestant

Personal description

You are the type of contestant that knows everything and is ready to answer every single question. In fact, you do not know anything, you are just extremely self-confident.

Your behaviour during the competition

You are trying to answer everything, but you always say a complete stupidity.

Učiteľ/žiak nakreslí na tabuľu tabuľku s novými kategóriami a otázkami a hra pokračuje s rovnakými pravidlami ako v prvom kole.

	POINTS				
TOPIC					
AMERICA	100	200	300	400	500
FAMOUS KILLERS	100	200	300	400	500
HARRY POTTER	100	200	300	400	500
SPACE	100	200	300	400	500
ANIMALS	100	200	300	400	500

Pomôcky a materiál 2

Otázky a správne odpovede:

AMERICA

- 100 What country is north of America? (Canada)
- 200 When is America's birthday? (4th July)
- 300 What is the longest river in America? (Mississippi)
- 400 How many stripes are there on the flag? (13)
- 500 Where does the name America come from? (Amerigo Vespucci)

FAMOUS KILLERS

- 100 Who bathed in the blood of young girls to stay young forever? (Elizabeth Bathory)
- 200 Who was the murderer of Caesar? (Brutus)
- 300 Who assassinated John Lennon? (Mark David Chapman)
- 400 Who was the victim of Lee Harvey Oswald? (John F. Kennedy)
- 500 Who was the victim of John Wilkes Booth? (Abraham Lincoln)

HARRY POTTER

- 100 Who were Harry's best friends? (Ron and Hermione)
- 200 Who was Harry's love and later wife? (Ginny)
- 300 What is the name of Harry's school and headmaster? (Hogwarts, Dumbledore)
- 400 How many books about Harry Potter were published? (7)
- 500 What is the title of the last book? (Harry Potter and the Deathly Hallows)

SPACE

- 100 Who was the first person to walk on the moon? (Neil Armstrong)
- 200 What is the name of the first satellite sent into space? (Sputnik)
- 300 What is the closest planet to the Sun? (Mercury)
- 400 What is the name of the second biggest planet in our solar system? (Saturn)
- 500 What is the name of NASA's most famous space telescope? (Hubble Space Telescope)

ANIMALS

- 100 What is the largest type of 'big cat' in the world? (tiger)
- 200 What is the name of the only continent we cannot find bees on? (Antarctica)
- 300 How many legs does a spider have? (8)
- 400 What is the fastest land animal in the world? (cheetah)
- 500 How do we call babies of goats? (kids)

Useful vocabulary

Competition/competitive/contestant/compete/it is your turn/broadcast/presenter

Useful grammar structures

Questions, especially wh-questions

What is the longest river in America? Who was the first person to walk on the moon? When is America's birthday? ...

Application (Homework)

Každý žiak v rámci domácej úlohy vymyslí 5 otázok na ľubovoľnú, prípadne učiteľom zadanú súťažnú kategóriu (for example England, Wonders of the World, Famous movies, Famous TV series, Human Body, Earth, Water...) Otázky by mali byť odstupňované podľa zložitosti, podobne ako na hodine. Po kontrole otázok učiteľom si tak žiaci môžu zahrať ďalšiu verziu Quiz show s vlastnými otázkami.

Postrehy z praxe

Úlohy moderátorov by sa mali zhostiť žiaci, ktorí sú prirodzene komunikatívni, majú dobrú slovnú zásobu a sú to extrovertné typy, ktoré sa radi predvádzajú.

Žiaci ktorí práve nesúťažia alebo nemoderujú majú tendenciu nudiť sa alebo vyrušovať. Aby sa takejto situácii zabránilo, moderátor by sa ich mal snažiť interaktívne čo najviac zapájať do hry- napríklad rôznymi otázkami o ich "príbuzných", alebo ich vyjadrením sa k odpovedi súťažiaceho (ešte predtým než moderátor prezradí správnu odpoveď). Ďalšou alternatívou je napríklad využitie publika ako "žolíka".

Učiteľ môže do hry vstupovať vždy po niekoľkých otázkach a opýtať sa žiakov tvoriacich publikum čo k danej téme vedia ešte povedať. Toto vstupovanie by však nemalo prekročiť únosnú mieru, aby zbytočne nenarúšalo priebeh a plynulosť hry.

Conclusion

Na hodine sa rozvíjala najmä komunikačná, sociálna a personálna kompetencia. Žiaci si rozšírili slovnú zásobu o špecifické výrazy, formovali sociálne zručnosti a kooperáciu. Pri vytváraní novej identity rozvíjali i svoju kreativitu. Zábavnou formou si tiež rozšírili a upevnili poznatky z rôznych oblastí života (zemepis, biológia, literatúra...) Pomocou domácej úlohy si precvičili tvorbu otázok.

Prameň: vlastný návrh

ZÁVER

V tejto OPS som chcela upozorniť na význam dramatických aktivít vo vyučovacom procese, s dôrazom na rozvíjanie komunikačných schopností, tvorivosti, kooperácie, socializácie a logiky u žiakov.

Dramatické aktivity opísané v práci sú výsledkom mojej vlastnej tvorby, keďže som veľkým zástancom využívania dramatických hier a aktivít, pretože z nich profitujú nielen žiaci, ale i samotný učiteľ. Dramatické techniky aktivizujú tvorivosť a fantáziu žiaka, zlepšujú školskú klímu a pomáhajú v utváraní pozitívnych vzťahov medzi učiteľom a žiakom. Aplikácia týchto techník je výborným prostriedkom motivácie žiakov, pretože vzbudzuje záujem o štúdium.

Úlohou a cieľom mojej OPS bolo teda poukázať na význam dramatizácie v systéme vyučovania anglického jazyka. Žiaci sa namiesto pasívneho prijímania teoretických poznatkov dostali do úlohy aktívnych tvorcov a rozvíjali kreativitu s dôrazom na kritické myslenie, vytvárali scenáre, nacvičovali si scény, pracovali samostatne, v dvojiciach i skupinách. V neposlednom rade si tiež zábavným spôsobom fixovali slovnú zásobu a gramatiku. Využívanie týchto aktivít mi tiež ušetrilo veľa času a energie, keďže väčší dôraz sa kládol na aktivitu samotných študentov. Zároveň mi aktivity umožnili nerušene pozorovať a hodnotiť nielen komunikačné schopnosti a vedomosti žiakov, ale aj ich organizačné a analytické schopnosti, kreativitu a schopnosť úspešne pracovať v tíme často povahovo odlišných ľudí.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. FREUDENREICH, D., GRÄSSER, H., KÖBELING, J. 1980. Rollenspiel: Rollenspiellernen für Kinder und Erzieher. Hannover: Schroeder. 1980. ISBN 9783507620452
2. MACHKOVÁ, E. 2012. Projekty dramatické výchovy pro středoškoláky. Praha: Portál. 2012. ISBN 978-80-262-0093-2
3. MACHKOVÁ, E. 1998. Úvod do studia dramatické výchovy. Praha: Ipos. 1998. ISBN 80-7068-103-9
4. MARUŠÁK, R., KRÁLOVÁ, O., RODRIGUEZOVÁ, V. 2008. Dramatická výchova v kurikulu současné školy: využití metod a technik. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-472-4
5. PETTY, G. 2008. Moderní vyučování. 5. vydanie. Praha: Portál. 2008. ISBN 978-80-7367-427-4
6. SITNÁ, D. 2009. Metody aktivního vyučování. Praha: Portál. 2009. ISBN 978-80-7367-246-1
7. VALENTA, J. 2008. Metody a techniky dramatické výchovy. Praha: Grada Publishing. 2008. ISBN 978-80-247-1865-1
8. VALENTA, M. 2011. Dramaterapie. Praha: Grada Publishing. 2011. ISBN 978-80-247-3851-2
9. VALIŠOVÁ, A., KASÍKOVÁ H. 2011. Pedagogika pro učitele. 2. vydanie. Praha: Grada Publishing. 2011. ISBN 978-80-247-3357-9
10. TUREK, I. 2004. Inovácie v didaktike. Bratislava: Metodicko-pedagogické centrum. 2004. ISBN 80-8052-188-3
11. WILSON, K. 2008. Drama and Improvisation. Oxford : Oxford University Press. 2008. ISBN 978-0-19-442580-3

Internetové zdroje

1. Skúsenosť s kooperatívnym učením. 2014. [online]. [citované: 14. október 2014]. Dostupné na internete: <http://www.smolkova.szm.com/rotujuci%20prehlad.htm>
2. Koncepcie vyučovania. 2014. [online]. [citované: 14. október 2014]. Dostupné na internete: http://www.gjar-po.sk/~gajdos/didaktika/statnice_1.pdf